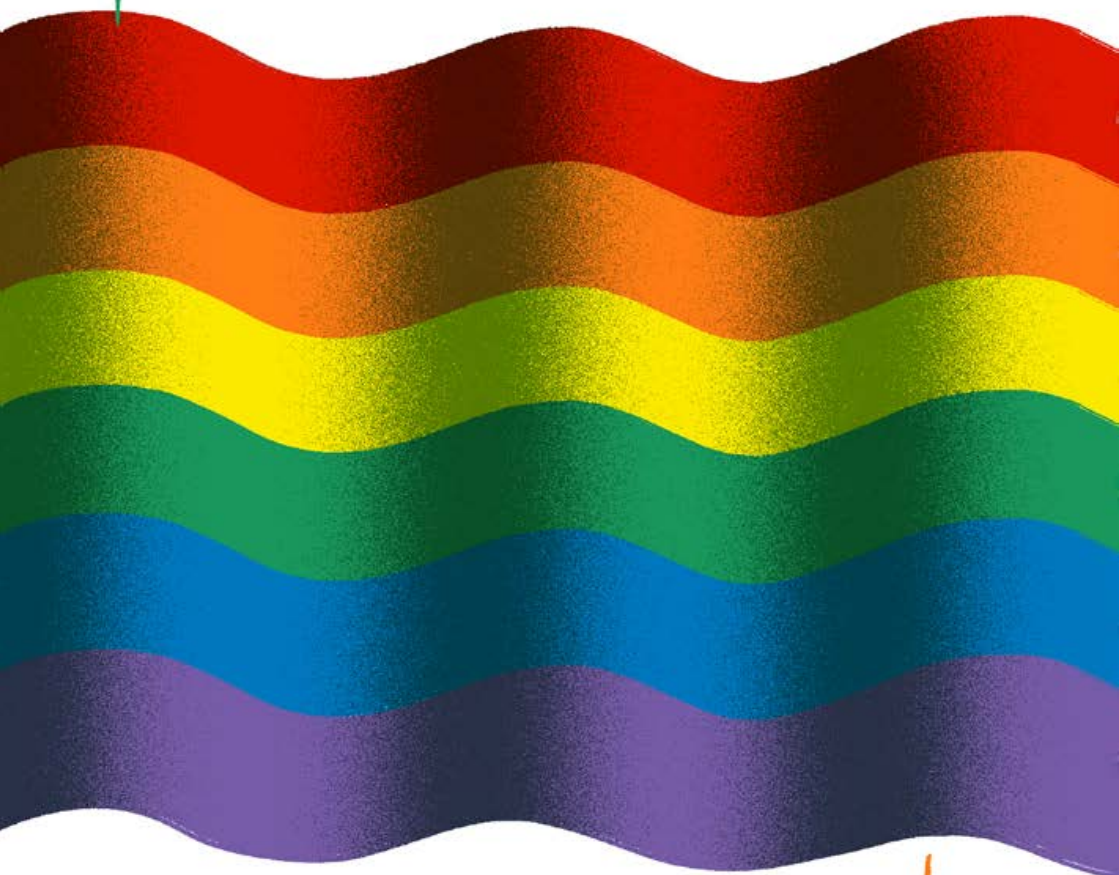




Hogyan építs aktív
LMBTQI+ közösséget?
információs füzet



Hogyan építs aktív LMBTQI+ közösséget? – információs füzet –

Ez a kiadvány a Szabad Terek hálózatának kezdeményezésére jött létre három Szabad Terek tag, a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ), a Partiscum Egyesület a Szegedi LMBT Közösségért és a pécsi Drukker Nyomdaműhely közreműködésével.

Szakmai lektorunk volt a Háttér Társaság. A kiadvány célja, hogy inspirálja, információval és gyakorlati tanácsokkal lássa el a vidéki településeken élő LMBTQI+ embereket, annak érdekében, hogy azok színes, a szociális és kisebbségi kérdésekre, problémákra és az egyenlő bánásmódra érzékeny közösségeket hozhassanak létre, illetve tarthassanak fenn.



I. Hogyan kezdj bele?

I. Kérdésfeltevés – mik az LMBTQI+ emberek legfontosabb problémái a településeden?

Az első lépés a problémák észlelése. Egy településen belül számtalan probléma felmerülhet, ami érinti a helyi LMBTQI+ közösséget, és aminek megoldása ezidáig még váratott magára - avagy a jelenség frissen "ütötte fel a fejét". Beszélhetünk itt akár például a biztonságos tér hiányáról, a kisebbséggel szembeni diszkriminációról, munkahelyen vagy iskolában történő előítéletes bánásmódról, és így tovább. Sajnos nem létezik univerzális megoldás minden felmerülő dilemmára, hiszen egyik jelenség sem ugyanolyan, mint a másik. Például, egy hátrányos megkülönböztetést célszerű minél hamarabb jelenteni, az érintettekkel minél előbb felvenni a kapcsot.



latot, hogy megfelelő és gyors jogi lépéseket tudjatok tenni. Azt tanácsoljuk, hogy először ismerjétek meg alaposan a problémát, amivel foglalkozni szeretnétek, ugyanis csak ennek tudatában alakítható ki megfelelő civil fellépés. A baráti, ismerősi körödben érdemes kitérni arra is, hogy ők is problémának látják-e azt, amit te észrevettél. Előfordulhat, hogy bár egy jelenség maga nagyon is fontos, az érintettek ennél sokkal sürgetőbb dolgokat látnak, amelyek orvoslása nem tűr halasztást. Egy hátrányos megkülönböztetés az LMBTQI+ közösség egyik tagjával szemben sürgősebb lehet, mint például egy elfogadó terem keresése vagy a szomszédok érzékenyítése. Ajánljuk tehát, hogy beszéljess el ismerőseiddel, barátaiddal, illetve az általad ismert LMBTQI+ emberekkel erről, s csak ezt követően kezd el tervezni a következő lépésed. Itt elég csak arra gondolni, hogy leülsz beszélgetni egy kávé mellett barátaiddal, ismerőseiddel - nem csak LMBTQI+ emberekre gondolunk, hanem bárkire, akiről úgy gondolsz, hogy megfelelő rálátása van a problémára, érzékeli azt és talán szeretne is tenni ellene valamit - és megvitátjátok tapasztalataitokat, elmondjátok, mit észleltek és hogyan lehetne változtatni; azaz, hogy TI mit tehettek annak érdekében, hogy megoldódjon a probléma. Gondolkozzatok el a következőkön:

- Kiket és milyen mértékben érint a probléma?
- Mit tehettek a probléma megoldása érdekében?
- Történt-e már valamilyen kezdeményezés korábban arra vonatkozóan, hogy megoldják a problémát?
- Milyen eszközeitek vannak? Kit ismerhettek, aki segíthet, netalán saját maga is elszenvédője a jelenségnek? Milyen lépéseket tudtok tenni?

Minél több embert el tudsz hívni - akár külön, akár csoportosan (mi az utóbbit javasoljuk) - annál sikeresebb lehet a diskurzus. Kérd meg az ismerőseidet, barátaidat, hogy ajánljanak további embereket, akiket érdemes bevonni. Ha van már 3-4 komolyabban érdeklődő embered, akkor jöhet az első találkozó.

2. Első találkozó

A megismerés, beszélgetés és vita során mindenki véleménye fontos! Már előrevetítve a későbbi működést, ajánlatos úgy tekinteni az első találkozóra, mintha az egy kreatív, fontos és tervezetten hosszútávú munka első lépése lenne, ahol a tagok megtanulnak együtt dolgozni. Ezen a találkozón összegyűjtitek a problémákat, felvetitek az egyes lépések lehetséges következményeit, számoltok az aktivitások előnyeivel és hátrányaival, kiválasztjátok az aktorokat (azaz a segítő személyeket, akik valamilyen formában hozzá tudnak járulni a probléma megoldásához), kiosztjátok a feladatokat, megszervezitek a következő találkozót. A hatékonyság érdekében érdemes előre meghatározni a találkozó időkeretét.

A megbeszélés elején jó ötlet egyeztetni a napirendet és kijelölni egy moderátort, aki vezeti a beszélgetést és figyeli, hogy megfelelő idő jusson minden témára. Sajnos persze te sem gondolhatsz mindenre - emiatt is szükséges a csoportmunka -, mindig adódnak bakik, váratlan akadályok, szinte lehetetlen mindennel számolni. Ne vegye el a kedved, ha valami nem úgy alakul, ahogy terveztétek. Saját tapasztalat: ha az akadályra inkább kihívásként tekintesz, sokkal több motivációt ad annak elhárítása. És ami talán ennél is fontosabb: a tapasztalatoknak hála egyre jobbak és jobbak lesztek!

3. Kapcsolatfelvétel további érintettekkel az adott ügyben

Mint ahogy az előbbi bekezdésekben utaltunk rá, a probléma megoldásának kidolgozásához elengedhetetlen az érintettekkel való kommunikáció. Ebben a fázisban nagyon sok dologra ki lehet térni, ami a jövőbeli munkát megkönnyíti. Összegezzük tehát, mire érdemes fókuszálni:

- a probléma megismerése (beszámoló, tapasztalatok, utánaolvasás útján)
- megoldási javaslatok gyűjtésén
- további problémák feltérképezésén
- fontossági sorrend felállítása

- részvételre, önkéntességre buzdítás (ki miben tud/szeretne segíteni)
- kapcsolatépítés, ismeretségi kör bővítése, toborzás (kit érinthet még?)

Fontos, hogy ne csak LMBTQI+ emberekkel számolj, hiszen problémától és az érintettségtől függően a képbe kerülhetnek más emberek is, akik vagy segíthetnek, vagy maguk is szerepet játszanak a problémában. Például iskolai zaklatás esetében fontossá válnak a csoporttársak, pedagógusok, tanárok, iskolapszichológus, igazgató, szülők. Érdeemes listát készíteni azokról, akikkel mindenképpen kell beszélni, és azokról, akik - például ismeretségi alapon - nagyobb valószínűséggel állnak a rendelkezésedre. További tanácsunk, hogy kezdjétek a biztosabbal, azaz azokkal a személyekkel, akiket ismertek vagy van kapcsolatuk hozzájuk, és az ő segítségükkel lépjétek tovább. A megoldási stratégiák kidolgozása során szükséged lehet bizonyos adatokra, amelyekkel nem rendelkezel. Az adatok hozzásegíthetnek ahhoz, hogy jobban megértsd a problémát, azt hogy kiket, milyen mértékben érint az ügy. Bizonyos adatok elérhetőek online is, de nem mindent tesznek közzé az interneten, akkor sem, ha nyilvánosnak kellene lennie. Ilyen lehet például egy önkormányzati képviselő elérhetőségének hiánya, akit a kisebbséget érintő terveinek megvalósulásáról kérdeznénk, arról, hogy halad vállalatjainak teljesítésével. A személy elérhetőségét (amennyiben annak nyilvánosnak kellene lennie) kérhetjük az önkormányzattól, megtagadás esetén kérhetünk jogi úton segítséget. Fontos, hogy tudd: a titeket érintő adatok megismerésére jogosultak vagytok, megtagadásuk esetén tegyetek minél hamarabb lépéseket. Az adatigénylésről, az adatok felhasználhatóságáról és a megtagadásuk lehetőségeiről a TASZ-tól szintén kérhetek segítséget (lásd: Helyi aktivizmus 1x1 fejezet).

4. Kapcsolatfelvétel más szervezetekkel a probléma megoldása érdekében.

Előfordulhat, hogy hiába vettetek számításba mindent, hiába vettétek fel a kapcsolatot az érintettekkel, egy idő után elfogynak a lépések, de a probléma megoldása még távol van. Tudnotok kell, hogy senki nem érthet mindenhez, és nem szégyen - sőt ebben a szférában talán kifejezetten előny is lehet - segítséget kérni. Szerencsére nagyon sok lehetőség áll rendelkezésedre ahhoz, hogy ezt megtegyétek. Magyarországon több érdekérvényesítéssel és jogi segítségnyújtással foglalkozó szervezet is működik, akik szívesen segítenek nektek. Ilyen például a TASZ (Társaság a Szabadságjogokért), róluk egy későbbi fejezetben részletesen olvashattok; de ugyancsak jogi tanácsadással foglalkozik a Háttér Társaság Jogsegély Szolgálat (https://hatter.hu/jogsegely). A vidéki és fővárosi szervezetek listáját a kiadvány végén találjátok. A hasonló szervezetekkel történő kapcsolatfelvétel egy későbbi kooperációt is előrevetíthet, ami mindenképp előnyös a csoportotok jövőjét illetően. Merjétek segítséget kérni!

II. Hogyan tedd fenntarthatóvá?



I. A közösségépítés alapkövei

Egy találkozó vagy egy közös akció jó indulás, de még nem jelenti azt, hogy a csoport közösséggé érett. A közös célok/értékek összehoznak, de a személyes kapcsolódás, a hosszútávú tudatos közös munka és a közös élmények vezethetnek a tagok elköteleződéséhez és a csoportkohézióhoz, ami a közösségi érzést és a fenntarthatóságot adja.

Ehhez alapvető a **tagok megismerése**, értékeinek, érdekeinek és céljainak feltárása. Ez két szempontból is fontos: 1) a csoportunk közvetíteni szeretne valamilyen üzenetet a környezete számára, így fontos, hogy ezzel az üzenettel a tagok is egyetértsenek. A tagok megismerése, az érdek- és értékkülönbségek feltárása így elsődleges fontosságú. Például az egyenlő bánásmód, az egyenlőség üzenetének hirdetése nehéz, ha a csoportod bizonyos tagjai diszkriminálnak vagy előítéletesen viselkednek saját csoporttársaik vagy más csoportok tagjaival szemben. 2) A csoport tagjai képezik annak humán tőkét, azaz a "segítő kezeket". Az önkéntesek, aktivisták jelenléte, eszközeik ismerete

azaz, hogy ki miben tud hozzájárulni a csoport működéséhez szintén alapvető fontossággal bír. Ez utóbbiak határozzák meg a csoporton belüli szerepeket. Függetlenül attól, hogy kinek mi a szerepe, milyen képességekkel, kapcsolatokkal, ismeretekkel rendelkezik, a csoport tagjai egyenlőek, egyenlően méltányos bánásmód illet meg minden csoporttagot. Érdekes az elején lefektetni azokat az elveket, melyek meghatározzák majd a későbbiekben a csoport működését. Ilyen elv lehet a kölcsönös tisztelet, az önkéntes munka mindenkor megbecsülése és az értő kommunikáció a csoporton belül és kívül.

Miután az első találkozó és közös akció megteremtette a csoportot és megerősített benneteket abban, hogy szükség van a munkátokra, érdemes minél hamarabb részletesen is átbeszélni, hogy mivel szeretnétek foglalkozni hosszútávon. Azaz, mik azok a jelenségek, melyek a csoport **tevékenységi körét** alkotják, és mik azok, melyek kimaradnak belőle. Ezt érdemes minél hamarabb eldönteni, nem elég jó a "minden, ami az LMBTQ embereket érinti",

hiszen ez egy túlságosan tág meghatározás nehezíti a fókuszált munkát, amellett, hogy könnyű belátni, hogy mindennel lehetetlen foglalkozni. Másrészt fontos letisztázni azt, hogy milyen forrásaitok vannak a célok elérésére. Például hiába szeretnétek jogi tanácsadással foglalkozni, ha nincs a közösségen belül megfelelően képzett jogi tanácsadó. Ennek ellenére természetesen nem zavarhatjátok el azt, aki ilyen kérdésben fordul hozzátok. Ilyen esetben tudnotok kell, hogy honnan kaphat az érdeklődő megfelelő segítséget.

Szintén fontos szem előtt tartani, hogy nem mindig vezet egyenes út a kérdésfeltevéstől a **döntésekig**. Ne úgy gondoljatok a találkozókra, megbeszélésekre, mint a világmegváltás alapköveire. Természetesen minden innen fog indulni, de nem kell kétségbeesni, ha mondjuk egy problémára nem születik 5 perc alatt megoldás. Vannak olyan jelenségek, amelyekre a reagálás hosszabb időt - akár napokat vagy heteket - is igénybe vesz. A döntési folyamat sem egyirányú: lehet, hogy elindultok egy úton, és a harmadik megállónál derül ki, hogy olyan homokszem került a gépezetbe, ami meggátolja a továbbhaladást. Üljetek le újból, és közelítsétek meg a dolgot másként! Vegyetek elő egy második, egy harmadik vagy egy negyedik alternatívát! Figyeljétek egymásra, ismerjétek meg a nézőpontokat! Érintettség vagy nagymértékű változás néha nehezebb döntési helyzetet eredményezhet, ami miatt az adott problémán hosszabb ideig "ül" a csoport. Ilyen eset lehet például, ha nem vagytok elégedettek a csoport működésével és ezért változtatni szeretnétek a működési stratégián, a célokon, magán a csoport felépítésén, hogy jobbak, határozottabbak, hatékonyabbak és/vagy láthatóbbak legyetek. Szintén nagyobb munkát igényel, ha egy ponton úgy döntötök, hogy hivatalosan be akarjátok jegyeztetni a csoportot. A jogi személylé válásnak előre meghatározott szabályai vannak, így a csoport eredetileg kialakított elvei és alapszabálya sok esetben szinte gyökeresen megváltoznak. Az ilyen változás rendkívül komplex folyamat, néha hónapokat is igénybe vehet. Továbbá, a bíróság a döntését sem szokta elsietni, és kiírhat pótlást, amennyiben nem tartja megfelelőnek a bekül-

dött papírokat. Amennyiben nem vagytok biztosak abban, hogy hogyan járjatok el, írjatok nyugodtan a TASZ-nak vagy a Háttér jogi csoportjának, szívesen segítenek nektek ebben.

A csoport hosszú távú fenntartásának sikerességéhez megosztunk még néhány **hasznos alapelvet, tippet:**

- A barátságosság és tisztelet folyamatos gyakorlása a csoportban
- A másik munkájának, a befektetett energiájának a megbecsülése. Gondolj arra, hogy ezt mindenki önkéntesen, a saját szabadidejének feláldozásával teszi - a szórakozásra, kikapcsolódásra szánt időt egy csoport működésére, munkájára, céljainak megvalósítására szánja.
- Csapatépítők: közös programok szervezése. Az informális események: közös házibuli, kirándulás, grillezés, filmklub stb. legalább annyira fontosak a közösség fenntartható működése szempontjából, mint a formális találkozók.
- Mindenkinek számít a véleménye! Motiváld a társaidat arra, hogy merjék elmondani véleményüket, meglátásukat, ötleteiket egy-egy kérdés vagy döntéshozatal esetén. Ha valaki csendesebb, annak is kérjétek ki a véleményét. Ha valakinek az ötlete nem kerül megvalósításra, akkor is érdemes elismerni, hogy megfogalmazta. Fontos, hogy az illető ne érezze magát elutasítva.
- Világos szerepek, feladatok, szabályok és elvek meghatározása: kinek mi lesz a feladata, milyen feltételek mellett tudja ellátni azt, mire kell figyelnie a közösségen belül, hogyan kommunikálnak a tagok.
- Rendszeresség kialakítása: tapasztalataink szerint a rendszeresség elő tudja segíteni a stabilitást. Ez vonatkozik a belső munkára és a programok szervezésére is. Ha a tagok tudják, hogy minden második pénteken taggyűlés vagy megbeszélés van, sokkal könnyebben fogják beilleszteni azt az elfoglaltságaik közé, mintha két nappal korábban szereznek tudomást róla. Ugyanez vonatkozik a közösségi programjaitokra. Ha van például egy filmklubotok minden hónap első szombatján, azt sokkal könnyebben megjegyzi az emberek, mintha váltogatnátok az időpontokat, még akkor is, ha erről időben szóltok társaitoknak, követőiteknek.

Ugyanez vonatkozik a helyszínre is: a program lehetőség szerint legyen mindig ugyanott, ugyanakkor.

- A közösség folyamatos monitorozása: mire van szükség, mit tudunk nyújtani?
- Gyűlöletbeszéd kerülése csoporton belül és kívül is
- A csoport működési alapjainak fokozatos kialakítása közösen pl.: milyen gyakran találkoztok, hogyan vezettek le egy találkozót, hogyan hoztok döntéseket, hogyan lehet csatlakozni hozzátok stb.

Habár a hosszú távú fenntartás egyik alappillére a humán tőke, azaz a csoport tagjai, önkéntesei, ugyanakkor beszélni kell a **pénzügyi, illetve a tárgyi forrásokról**, melyek szintén fontosak egy szervezet számára a működés fenntarthatóságához. Az induláskor sok esetben még nem szükséges pénzügyi tőkével rendelkezni, vagy csak nagyon kevés befektetés is elég. Ez természetesen függ a céljaitoktól és a meglévő eszközöktől. Célszerű lehet felmérni a csoport tagjainak erőforrásait, azaz, hogy ki mivel tud hozzájárulni a csoport működéséhez. Itt nem kell bonyolult dolgokra gondolni, például: ki tud nyomtatni otthon; ki tud esetleg helyszínt biztosítani találkozókhoz, programokhoz; ki ismer olyat, akinek van kiadó, bérelhető terme (esetleg felajánlhatja annak használatát); kinek vannak olyan ismeretei, melyek segíthetik a csoport munkáját (például grafikus plakátok tervezéséhez, jó íráskészség szövegek, tartalmak előállításához stb.). Az elején ugyancsak hasznos lehet segítséget kérni más helyi szervezetektől, például teremhasználatához, vagy bizonyos eszközök beszerzéséhez (nyugodtan mondjátok el, hogy most indultatok, és segítségre van szükségetek). Léteznek olyan szervezetek, amelyeknek kifejezetten a missziójához tartozik a kisebb, informális közösségek támogatása. Ilyen például Pécsett az Emberség Eredjével, vagy Debrecenben az Alternatív Közösségek Egyesülete.

Ha anyagi forrásszerzésbe kezdtek, akkor több lehetőségek is van arra, hogy összeszedjétek a számotokra szükséges pénzügyi tőkét. Például: szedhetek tagdíjat, amelynek a mértékéről a csoport dönt; ajánlott figyelni a különböző hazai és nemzetközi pályázatokra, hiszen jelentős anyagi támogatásokat nyerhettek el; ezen kívül

- jogilag meghatározott módon ugyan, de - kérhetek adományokat is, pl.: különböző programokon, akár saját, akár mások szervezésében. **FONTOS:** bizonyos helyszínek és szervezetek nem, vagy csak bizonyos feltételek mellett engedélyezik az adományláda kihelyezését, erről mindenképp tájékozódjatok előtte.

2. Láthatóság

A szervezetek hosszútávú működéséhez elengedhetetlen a láthatóság biztosítása és fenntartása. A településen belül - és kívül is - lényeges, hogy az LGBTQI+ emberek tudják, hogy kik vagytok, mivel foglalkoztok, milyen kérdésekben fordulhatnak hozzátok, mikor és hol találkozhatnak veletek.

Szerencsére a láthatóság biztosítása napjainkban, a közösségi média korában már viszonylag egyszerű feladat, jóllehet igényel némi felkészültséget. Három releváns pontra hívnánk fel a figyelmet, de természetesen a lista az igények és a körülmények figyelembevételével bővíthető:

a, Online jelenlét: Facebook oldal vagy csoport, közös e-mail, honlap, Instagram oldal létrehozása. Ezeknek nem kell mind azonnal elkészülnie, egy közösségi média oldal teljesen jó indulásnak. Természetesen mindezek előtt a név és a csoport céljának világos meghatározása szükséges, ami alapján kereshetnek titeket. Azt tapasztaltuk, hogy a Facebook a legelőnyösebb a kommunikáció, a kapcsolatfelvétel és a hirdetés szempontjából, de dönthettek más platform mellett is. Több szervezetnek van Instagram és TikTok profilja is, ahol szintén osztanak meg információkat.

b, Programok szervezése: a programszervezés szintén a közösség-szervezés egy fontos pillére. Itt nemcsak az játszik szerepet, hogy mire van igénye a közösségeknek, hanem az is, hogy a településen mire van lehetőség. A program maga a kreativitásotokra és a lehetőségeitekre van bízva, a szükséges források és alternatívák számbavétele mellett érdemes kialakítani a "repertoárokat". Közösségépítő programként jól működhetnek filmklubok, társasjá-

tékestek, szabadtéri programok, sportesemények, ismeretterjesztő programok stb. A Partiscum Egyesület a Szegedi LGBT Közösségért (korábban Szegedi LGBT Közösségért Csoport) például rendszeresen szervez filmklubot (főként az LGBTQI+ közösséget érintő, azokról szóló, vagy az aktivizmushoz köthető filmekkel), teaházat (társasjátékokkal és jó hangulattal), és Pénteki melegedőt (ahol bárki kérdezhet bármit a szervezet tagjaitól vagy kérhet segítséget tőlük személyes ügyekben). Programjaik közt jelen vannak az ismeretterjesztő előadások (meghívott vendégekkel vagy saját, csoporton belüli személyekkel), kitelepülések (amikor egy-egy nagyobb program részeként - így például SZIN, Sziget Fesztivál) házasságkötések (szimbolikus házasságkötés, ami lehetőséget ad a helyi azonos nemű pároknak, hogy - még ha informális keretek között is - de házasságot kössenek) és a Szivárvány Hét (melyen egy héten keresztül tartó változatos programokkal várják az érdeklődőket).

c, Kooperáció: a láthatóság, mint ahogy már említettük, nemcsak



a közösségetek, hanem a tágabb civil szféra felé is fontos. Érde- mes jeleznetek létezésüket más, akár nagyobb szervezetek felé, ugyanis ezáltal több olyan lehetőség is megnyílik előttetek, melyek támogatják munkátokat. Egyes szervezetek, így például a Közélet Iskolája szervez képzéseket, melyek pont a megfelelő szervezeti politika kialakításában segíthetnek benneteket. Érde- mes felirat- kozni a szervezetek hírleveleire, illetve követni közösségi média oldalait (Budapest Pride, Háttér Társaság, Szabad Terek stb.), ami által szintén sok civil csoport/szervezet számára fontos információt kaphattok. Ezek a szervezetek szívesen viszik hírét új csoportok, szervezetek megalakulásának, ami abban is segíthet, hogy új tagokat, önkénteseket szerezzetek.

III. Hogyan küzdj meg a nehézségekkel?

A korábbi bekezdésekben már utaltunk rá, de érdemes újból kihangsúlyozni: mint minden szervezet, vagy csoport, akik valami- len célt szeretnének közösen elérni, szembesülhetnek nem várt nehézségekkel, akadályokkal, melyek megakaszthatják a munkát. Ugyan nincs univerzális, minden problémára egyaránt használ- ható megoldási javaslat, de érdemes lehet számba venni azokat az eszközöket, értékeket és elveket, melyekre támaszkodni tudtok olyankor, amikor egy nem várt nehézséggel kerültök szembe. Néhány hasznos szempont:

- Tekintsetek a nehézségre is olyan problémaként, aminek a megol- dására létrejöttetek. Menjete- k végig ugyanazokon a pontokon, mint amikor a csoport stratégiáját dolgoztátok ki.
- Ismerjétek meg a problémát, azt, hogy pontosan milyen hatást gyakorol a szervezetre, rátok, a munkátokra. Minél nagyobb kárt okozna, annál sürgetőbb a megoldása.
- Gondoljátok át: rendelkezése- tekre állnak-e a megfelelő eszközök az akadály leküzdésére? Lehetősé- getek van-e megszerezni őket? Jár-e ez valamilyen költséggel, és ha igen, mennyire fér bele a költségveté- setekbe? Tudtok-e igényelni bármilyen szakmai vagy tárgyi segítsé- get?

A fenti pontok jobbára a külső, a kívülről jövő akadályokra vonat- koznak (például források és lehetőségek hiánya, alternatívák korlátozottsága). Emellett azonban érdemes figyelmet szentelni a **belső nehézségeknek** is, azaz a szervezeten belül tapasztalt akadályoknak. Ilyen nehézség lehet például, ha nincs elegendő emberetek, önkéntesetek egy-egy feladat elvégzésére.

Az **önkéntesek hiánya** a csoport szétesésével fenyegethet, így ennek megoldása nagyon is sürgető tud lenni. Ebben az eset- ben az első lépés a toborzás, azaz emberek keresése, akik tudnak/ szeretnének önkéntes feladatokat ellátni. Toborozni többféleké- pen tudtok, például baráti, ismerősi környezetből, eseményeken. Ha már van Facebook oldalak, akkor - akár már párezer forintos anyagi ráfordítás mellett - hozhattok létre hirdetést, melyben arra buzdítjátok az embereket, hogy csatlakozzanak hozzátok. Emellett érdemes lehet szóróanyagot (szórólapot, posztot vagy matricákat) elhelyezni közterületen, vagy baráti helyeken (kávézókban, szórakozóhelyeken, éttermekben vagy kocsmákban), természetesen engedéllyel. Belső problémák lehetnek továbbá az **értékkonfliktusok**. Emberek vagytok, így felmerülhetnek véle- ménykülönbségek, melyek elsimításához megfelelő szervezeti politika és empátia szükséges. Sokszor nincs olyan megoldás, ami mindenkinek megfelel, az érdemi vita, a lehetőségek számbavétele és az alternatívák korlátozottsága sok esetben döntő abban, hogy végül milyen döntést hoztok meg. Megtörténhet például, hogy a csoport két tagja nem jön ki jól egymással és elutasítják a közös munkát. Ilyenkor megfelelő kommunikációval és empátiával kell közelítenetek hozzájuk, segíteni őket, hogy simítsák el a kettejük közötti problémákat, próbáljanak meg a feladatra összpontosítani. Természetesen nem erőtetitek rájuk, hogy béküljenek ki, ha nem akarnak, de tegyete- k meg mindent ezért, amit a csoport tagjaként tudtok. Egy semleges tag által levezetett tisztázó beszélgetés, ami mindkét fél nézőpontját igyekszik figyelembe venni sokat segíthet. Ugyanakkor ne féljete- k szükség esetén külső segítséget kérni, például egy közösségi facilitátor vagy szupervizor személyében, aki kulcsszerepet játszhat a belső konfliktusok elrendezésében. Előfordulhat azonban, hogy a konfliktus elharapózása esetén az

egyik fél kilép a csoportból. Mivel nem kényszerítheted maradásra, a csoport működése érdekében el kell fogadnod döntését, de előtte, amennyire teheted próbáld olyan megoldást keresni, ami minden félnek megfelelő. Ha egy tag kilépésére kerül sor számoldj azzal, hogy ez nagy hatással lehet a csoportra különösen, ha olyan tag lép ki, akinek munkája meghatározó volt a csoport működése számára. Ilyenkor időt és energiát kell szánni a csoport újra struktúrázására, a feladatok újraelosztására.

IV. Hogyan csatlakozz egy már létező szervezethez?

Ha nem kezdenél saját csoport indításába, illetve van olyan informális vagy formális szervezet a közeledben, amihez szívesen csatlakoznál, egyszerű a dolgod, vedd fel velük a kapcsolatot! A magyarországi szervezetek legtöbbszörnek van nyilvános elérhetősége, weboldala, Facebook oldala, ahol megtalálod a szervezet névjegyét, telefonszámát, email címét. Ha nem vagy biztos a dolgodban vagy kérdéseid vannak, nyugodtan írd nekik, szívesen válaszolnak neked és segítenek abban, hogy a legjobb döntést hozd. Attól függően, hogy milyen jogi keretek közt működnek, csatlakozhatsz egy szervezethez, mint önkéntes vagy akár, mint egyszerű, tagdíjas tag. Míg az előbbi esetében aktívan tudsz segíteni a szervezetnek, addig az utóbbinál a tagdíjad által egyfajta "szimbolikus" pénzüsszeggel támogatod a szervezet munkáját. A fent említett jogi keret és a szervezet belső szabályai határozzák meg a csatlakozás módját. Előfordulhat, hogy csak egy jelentkezési lapot kell kitöltened, máshol a szervezet egy vagy több vezetőségi tagjával vagy már régóta aktív önkéntesével kell beszélgetned. Utóbbira azért van szükség, hogy felmérjék, hogy a szervezet által képviselt értékek és a te értékeid és céljaid mennyire összeegyeztethetők, valamint azt, hogy te miben tudod/szeretnél segíteni a szervezetet. Előfordulhat, hogy a szervezet bizonyos konkrétan megfogalmazott tevékenységekhez keres önkéntest. Ez általában jó lehetőség arra, hogy megismerd őket és

ők is téged. Ugyanakkor habár segítség mindig jól jön, de ha úgy érzed, egy feladatot nem szeretnél elvégezni, nyugodtan jelezd. Ez azért is fontos, hogy a szervezet tagjai tudják, mikor, milyen feladat elvégzése során fordulhatnak hozzád.

V. Hogyan kaphatsz jogi segítséget?

A Társaság a Szabadságjogokért ingyenes jogsegélyszolgálatot működtet, amihez bármikor fordulhatsz, ha szeretnéd megismerni és érvényesíteni az alapvető emberi jogaidat.

A TASZ olyan helyzetekben segít, amikor az egyén a hatalommal kerül szembe, és az esélyegyenlőségért, a magánszféra és a politikai szabadságjogok védelméért küzd.

A Regionális Programjukat direkt azzal a céllal hozták létre, hogy az ország egész területén ismert és könnyen elérhető legyen a jogvédő és jogtudatosító tevékenységük. Hogy kell ezt a gyakorlatban elképzelni? Budapest mellett már Pécsen és Debrecenben is van TASZ iroda, Szegeden pedig havi rendszerességgel foglalhatsz időpontot személyes jogsegélyre. Azoknak hála,



akik magánadományokból és a SZABAD. termékek vásárlásából finanszírozzák a szervezet tevékenységét ráadásul ezekért a jogsegélyalkalmakért nem kell költségtérítést fizetned.

I. Milyen helyzetekben segít a TASZ?

Amikor az LMBTQI+ emberek méltóságát súlyosan sértő állami döntések történnek, pl. a pedofil bűnelkövetők ellen meghozott törvénymódosítások között fogadják el az őket érintő rendelkezéseket, vagy a kormány kiközösítő népszavazást kezdeményez ellenük, akkor a civil szervezetek összefogva hatékonyabban tudják jelezni, hogy ez egyáltalán nincs rendjén. Emellett a TASZ a Pride jogi teamjében folyamatos támogatást biztosít a fesztivál szervezőinek a munkájuk minden jogi vonatkozású területén. Ide egészen gyakorlati dolgokat sorolhatunk a bejelentés megtervezésétől és megtételétől a biztosítási kérdéseken át (hol vannak rizikós pontok, mit kell egyeztetni a rendőrséggel), a jogi megfigyelők toborzásáig és az őket felkészítő anyag kidolgozásáig. Ezenkívül folyamatosan nyomon követik a szélsőséges csoportok tevékenységét. Az ezzel kapcsolatos médiafigyelésüknek köszönhetjük, hogy aztán jelzést lehet tenni a rendőrség felé, ha a szélsőségesek valamely tevékenysége jogsértő vagy bűncselekményt valósít meg. Emellett a TASZ munkatársai helyszínen is monitorozzák a demonstrációikat. Így, ha fennáll a jogsértés veszélye a megfelelő bizonyítékok birtokában indíthatnak eljárást az LMBTQI+ emberek védelmében. Folyamatosan dolgoznak ki tájékoztató anyagokat, hogy megismerhesd és megvédhesd a jogaidat - és műhelyeket, hogy a közösségekben nőjön jogtudatosság. Hírlevelük, közösségi média csatornáik követésével folyamatosan értesülhetsz az LMBTQI+együttműködéseinkről is. Ha kapcsolatba szeretnél lépni a szervezettel, indulásnak elég egy e-mailt írnod a jogsegely@tasz.hu-ra. Ugyanezt kell tenned, ha kerekasztalbeszélgetést szerveznél, vagy műhelyt szeretnél tartani a közösséged számára TASZ-os szakember meghívásával.

A TASZ Regionális Program munkájáról mindig friss információt találsz itt:

<https://tasz.hu/a-tasz-regionalis-programja>

2. Helyi aktivizmus IXI

A TASZ Helyi aktivizmus 1x1 programja azokkal az eszközökkel tanít meg bánni, amelyek segítségével két választás között is ellenőrizheted a helyi vezetők munkáját és hatással lehetsz rájuk.

Sokszor segít a továbblépésben, ha az általatok hozott problémákat sikerül részekre bontani és megtalálni a legjobb beavatkozási pontokat, eszközöket. A helyi aktivizmus eszközei (fogadóóra, kapcsolattartás közhatalmat gyakorlókkal, gyülekezési-, sajtó- és szólásszabadság, helyi népszavazás) és a közérdekű adatigénylés segíthetnek abban, hogy hatást gyakorolj a helyi hatalomra és kiállj magadért. Érdekes azt a komplex kisokost is ismerned, amit a TASZ az információszabadságról dolgozott ki. Ez a kiadvány számos olyan kérdésre ad választ, amelyek a mindenkit megillető a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjognak a gyakorlása kapcsán gyakran felmerülnek. Ha hallatni akarsz a hangod, nem kell beletörődnöd, hogy kérdéseidre nem kapsz választ. Mit csinálj, ha az adatkezelő nem reagál a megkeresésedre, ha üzleti titokra, minősített adatra hivatkozik? Mik a jogorvoslati eljárások és mennyibe kerülnek? Ezekre és még sok más kérdésre is találsz a TASZ-nál választ. Számos probléma megoldható, számos visszaélés megakadályozható pusztán azáltal, ha pontosan ismerjük a tényeket, nem kell hagynod, hogy eltántorítsanak attól, hogy kiállj magadért. Ha eljutsz oda, hogy Pride felvonulást, flashmobot, vagy tiltakozó demonstrációt szerveznél a városodban, de először csinálj ilyet, nem fogod rögtön tudni, hogyan fogj hozzá. Mit kell bejelenteni és hogyan, mik a szervezők feladatai és felelősségei? Mik a forgalomlassítás, útlezárás gyakorlati tudnivalói? Hogyan lehet jól reagálni az ellentüntetőkre? Mik a rendőrség feladatai? Ha mindent jól és biztonságosan akarsz csinálni már elsőre is, nem árt a segítség! Az összes tüntetés előtti-közbeni-utáni feladatot megtalálod a <https://tasz.hu/tiltakozz> oldalon. A veszélyeztetetebb rendezvényekre kérhetsz jogi megfigyelést vagy azt, hogy kapcsolják be nektek a gyülekezési jogi forródrótot. A www.tasz.hu/segitseg oldalon részletesen is megtalálod, hogy milyen ügyekben kompetens a TASZ csapata, akiket telefonon is kereshetsz.

VI. A kiadványban közreműködő szervezetek

I. Szabad Terek (Marom Klub Egyesület)

A SZABAD TEREK EGY ORSZÁGOS HÁLÓZAT, AMELY FÜGGETLEN KÖZÖSSÉGI TEREKET ÉS CIVIL SZERVEZETEKET KÖT ÖSSZE EGYMÁSSAL.

A Szabad Terek Hálózata teret és kapcsolódási lehetőséget ad olyan társadalmi ügyeknek és kezdeményezéseknek, amelyek a szűkülő politikai térben elszigetelődnek, mozgásterük és erőforrásaik korlátozódnak, kiszorulnak a nyilvánosság hagyományos csatornáiból. Az együttműködésünk célja a tudás és az erőforrások megosztása, a helyi közösségek megerősítése, hiteles információk és tények áramoltatása. Közös értékeink a szabad kultúra, a szabad véleményalkotás, a szolidaritás és az egyenlő jogok. Jelenleg 60 tagunk van 9 városban: Pécsen, Debrecenben, Szegeden, Budapesten, Nyíregyházán, Kecskeméten, Zalaegerszegen, Szombathelyen és Miskolcon. További információért rólunk és tagjainkról látogass el a honlapunkra:

<https://szabadterek.hu/>
<https://www.facebook.com/szabadterek>
https://www.instagram.com/szabad_terek/

2. Partiscum Egyesület a Szegedi LGBT Közösségért

A Szegedi LGBT Közösségért Csoport 2012-ben alakult egy közösségi szervezet, amely a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, queer és interszex (LGBTQI+) emberek érdekérvényesítését segíti. Fő célkitűzésünk, hogy Szegeden olyan befogadó légkört teremtsünk, amelyben minden LGBTQI+-ember félelem nélkül, önmagát

vállalva, önazonosan élhet. Szeretnénk hozzájárulni a társadalomban rögzült előítéletek lebontásához, a sokféleség értékévé való kezeléséhez. Helyi szinten szeretnénk elérni, hogy az LGBTQI-emberek és szövetségeseik képesek legyenek az önszerveződésre és az összefogásra céljaik elérése érdekében. 2022. június óta bejegyzett egyesületként működik Partiscum Egyesület a Szegedi LGBTQI+ Közösségért néven. További információk:

<https://szegedilmbt.hu/>
<https://www.facebook.com/SzegediLMBT>
<https://www.instagram.com/szegedilmbt/>

3. Társaság a Szabadságjogokért (TASZ)

1994-es megalakulásunk óta azért dolgozunk, hogy Magyarországon mindenki megismerhesse alapvető emberi jogait, és érvényesíthesse azokat a hatalom indokolatlan beavatkozásaival és mulasztásaival szemben. Jogi és kommunikációs szakértelmünkkel azokat a bátor polgárokat segítjük, akik egy egyenlőbb és szabadabb országért állnak ki. A TASZ Regionális Program legfőbb törekvése, hogy közelebb kerüljünk azokhoz, akik segítségre szorulnak alapvető jogaik gyakorlásában, és többet tudjunk meg a polgárokat foglalkoztató problémákról. Pécsen és Debrecenben már állandó munkatársunk dolgozik, 2023-ra pedig harmadik budapesti kívüli irodánkat is elindítjuk. (Brumecz Viktória – Pécsi munkatárs; Jakkol Barbara – Debreceni munkatárs) További információk:

<https://tasz.hu/>
<https://www.instagram.com/ataszjelenti/>
<https://www.facebook.com/atasz>

4. Háttér Társaság

Magyarország legnagyobb és legrégebbi LMBTQI szervezete. Támogató szolgáltatásokkal (információs és lelkesítő szolgáltatás, személyes segítség, jogsegély, HIV/AIDS megelőzés, archívum és könyvtár), kutatásokkal, képzésekkel, kulturális és közösségi programokkal, érdekvédelemmel segítjük a hazai LMBTQI közösséget. Egy olyan társadalomért dolgozunk, amelyben szexuális irányultága vagy nemi identitása miatt senkit sem ér hátrány, ahol az LMBTQI közösség valamennyi tagja szabadon megélheti identitását, és felmerülő problémái megoldásához megfelelő segítséget kap. További információk:

<https://hatter.hu>
<https://facebook.com/HatterTarsasag>
<https://instagram.com/HatterTarsasag>
<https://tiktok.com/@hattertarsasag>

5. DRUKKER

A DRUKKER Közösségi Nyomdaműhely egy 2018 óta működő pécsi alkotóközösség, magasnymó-, szita- és riso műhelyel. Az egyesület tagjai képzőművészeti és pedagógiai tevékenységet folytató alkotók, akiket a magasnymtatás iránti érdeklődésük és elkötelezettségük köt össze. Küldetésük az érdeklődő képzőművészek, önkéntesek és az aktív grafikushallgatók szakmai inkubációján túl egy alumni közösség építése, illetve társadalmi-szociális-környezeti hatásokra való művészi reflexiók indukálása.

<https://www.drukker.org/>
<https://www.facebook.com/drukkerpecs/>
<https://www.instagram.com/d.r.u.k.k.e.r/>

VII. Vidéki fővárosi és LMBTQI+ szervezetek listája

Vidék

- Tatabánya Pride
- Melegek Miskolcért
- Civiscolors (Debrecen)
- Pemel - Pécsi LMBTQ Közösség
- Győr: EgyMás - LMBTQ Győr
- Zala megyei LMBTQ emberek (Zalaegerszeg)

Budapesti

- Budapesti Bi-tangok Közössége
- LMBTQ gyermekek szülei és támogatói
- Transvanilla Transznemű Egyesület
- TranszPont

A Magyar LMBT Szövetség ernyőszervezet tagjai:

- Atlasz Sportegyesület
- Háttér Társaság
- Labrisz Leszbikus Egyesület
- Magyar Aszexuális Közösség
- PATENT Egyesület
- qLit - Leszbikus Magazin és Programszervező Egyesület
- Szimpozion Egyesület
- Szivárvány Misszió Alapítvány
- Szivárványcsaládokért Alapítvány

A szervezetek elérhetőségei:

<https://szabadterek.hu/lmbtqi-szervezetek-listaja/>



MAROM
BUDAPEST

**SZABAD
TEREK**

 **civitates**